

BELEIDSPLAN ONDERZOEK 2018 – 2022

INHOUD

INLEIDING

DOELSTELLING 1: EEN OPTIMALE ONDERZOEKSOMGEVING

- 1.1. Optimale ondersteuning van de onderzoekers (van PhD tot senior ZAP)
- 1.2. Optimale opleiding van onderzoekers (van PhD tot senior ZAP)
  - 1.2.1. Onthaalbeleid voor nieuwe werknemers
  - 1.2.2. Ondersteuning van junior onderzoekers tijdens het doctoraatstraject
  - 1.2.3. Uitbouw van een onderzoeksprofessionaliseringstraject
- 1.3. Core Facilities en infrastructuurplatformen
- 1.4. Een datamanagement- en open science beleid
- 1.5. Een ethisch wetenschappelijk kader
- 1.6. Onderzoeksmanagement en – financieringskanalen ten dienste van onderzoek(ers)

DOELSTELLING 2: EEN INTERNATIONALE & INTERDISCIPLINAIRE ONDERZOEKSCULTUUR

- 2.1. Versterkte deelname aan Europese onderzoeksprogramma's
- 2.2. Nieuwe focus op internationale onderzoekssamenwerking
- 2.3. Interdisciplinaire Onderzoeksprogramma's en -platformen (IRP)

DOELSTELLING 3: PARTICIPATIEF & COMMUNITY BASED ONDERZOEK

- 3.1. Wetenschapscommunicatie als trekker van participatief & community based research
- 3.2. Wetenschappelijke salons en burgerkabinetten
- 3.3. VUB denktank 'POINTCARRE'

DOELSTELLING 4: EEN INCLUSIEVE, OPEN & NETWERKENDE VORSERSGEMEENSCHAP

- 4.1. Gelijkheidsbeleid in het onderzoeksbeleid
- 4.2. Samenstelling van de Onderzoeksraad en de Onderzoeksadviesorganen
- 4.3. Activiteiten in het kader van de Doctoral Schools & de Doctoraatsopleiding
- 4.4. Activiteiten in het kader van Wetenschapscommunicatie

INLEIDING:

MISSIE:

De Vrije Universiteit Brussel is een vrij onderzoekende, kritisch denkende en internationaal georiënteerde universiteit die een actieve en geëngageerde bijdrage wil leveren tot een betere maatschappij. Op onderzoeksvlak wil de VUB kwaliteitsvol onderzoek leveren met een sterke lokale verankering en een grote internationale erkenning.

VISIE en STRATEGIE:

De Vrije Universiteit Brussel wil de komende jaren werken aan de uitbouw van een optimale en toekomstbestendige onderzoeksomgeving binnen een breder onderzoeksdata- en open science beleid, met aandacht voor speerpuntwerking, core facilities en onderzoeksmanagementondersteuning. De doelstellingen van het onderzoeksbeleid focussen op het garanderen van een gezonde onderzoekscultuur en een waarderend personeelsbeleid.

De centrale doelstellingen van het onderzoeksbeleid van de Vrije Universiteit Brussel zijn:

1. Het ontwikkelen van een optimale onderzoeksomgeving, zodat de VUB een referentieplek wordt om te werken,
2. Het (verder) ontwikkelen van een internationale en interdisciplinaire onderzoekscultuur, met oog voor openheid en waarbij het onderzoek excellent in de diepte is en relevant in de breedte,
3. Het ontwikkelen van participatief en community based onderzoek; radicaal stedelijk en maatschappelijk relevant,
4. Het bouwen aan een inclusieve en open vorsersgemeenschap binnen een netwerkende organisatie.

De uitgangspunten van het onderzoekspersonneelsbeleid zijn:

1. Permanente aandacht voor het in stand houden van een gezonde onderzoekscultuur door middel van het verder uitbouwen van een beleid rond wetenschappelijke ethiek en integriteit,
2. Een waarderend personeelsbeleid waarbij de focus ligt op administratieve vereenvoudiging, aandacht voor training, loopbaanbegeleiding en welzijns- en gelijkheidsbeleid en aandacht voor herbronningsmogelijkheden voor de vorsers,

De uitgangspunten van het onderzoeksbeleid op het vlak van onderzoeksmanagement en -financiering zijn:

1. Een 'bottom-up' benadering, waarbij onderzoek zoveel mogelijk vanuit de onderzoeksgemeenschap wordt geïnitieerd en na selectie op kwaliteitsbasis,

2. Geen a priori versleuteling van middelen op aanvraagbasis, zodat de beste aanvragen over alle domeinen heen in competitie kunnen worden geselecteerd op discipline eigen kwaliteitsbasis,
3. Een gezonde balans in de interne financiering tussen (I.) een algemene basisfinanciering die alle vorsers toegang geeft tot onderzoeksfinanciering, (II.) doorstroommogelijkheden, en (III.) financieringen op excellentieniveau,
4. Het inbouwen van incentives voor het verwerven van externe financiering, internationalisering, netwerking en maatschappelijke valorisatie in de criteria en voorwaarden voor interne financieringsinstrumenten.

DOELSTELLING 1: EEN OPTIMALE ONDERZOEKSOMGEVING

1.1. Optimale ondersteuning van onderzoekers (van PhD tot senior ZAP)

Een gezonde onderzoeksomgeving wordt ondersteund door een efficiënt werkende administratie ten dienste van de onderzoeksgemeenschap. De werking van de centrale diensten dient in de toekomst beter afgestemd te worden op de noden van de onderzoekers.

In dit kader wenst de Onderzoeksraad binnen het nieuwe beleid werk te maken van:

- 1) Een integraal welzijnsbeleid voor de vorsers, startend met de uitbouw van een welzijnsnetwerk voor doctorandi en dit in overleg met alle actoren binnen de universiteit,
- 2) Een beleid rond de post-doc gemeenschap van de VUB op poten zetten, waarbij sterk ingezet wordt op omkadering en community building,
- 3) Betere projectmanagementondersteuning door te investeren in centraal aangestelde en lokaal (per overlegstructuur) ingeschakelde projectbegeleiders die de onderzoekers bijstaan bij de onderzoeksplanning, het voorbereiden van nieuwe projecten en bij het management van grote lopende projecten,
- 4) Het proces van inschrijving en registratie van doctoraatsstudenten verbeteren, met specifieke aandacht voor internationale doctorandi,
- 5) Het proces van aanwerving van onderzoekers (inclusief de tijdelijke werving van vrijwillig wetenschappelijk medewerkers en van buitenlandse bezoekers) optimaliseren en vereenvoudigen,
- 6) Informatie en communicatie via VUB-website professionaliseren en eerstelijnsinformatie via intranet optimaliseren,
- 7) De processen en flows van de vier centrale diensten die op EU-financiering werken (R&D, TechTransfer, FIMO, IRMO) beter op elkaar afstemmen met het oog op meer duidelijkheid voor de onderzoeker.

1.2. Optimale opleiding van onderzoekers (van PHD tot senior ZAP)

De carrière van vorsers en het ondersteunen van de vorming en het loopbaanbeleid wordt één van de hoofdthema's van het nieuwe onderzoeksbeleid.

Van bij de start van de onderzoekscarrière tot in het ZAP-traject zal via coaching en begeleiding getracht worden om mee vorm te geven aan een positieve en stimulerende onderzoeksomgeving.

1.2.1. Onthaalbeleid voor nieuwe werknemers:

De Onderzoeksraad wil een actief onthaalbeleid uitwerken voor doctorandi, postdoctorale vorsers en jong ZAP. Dit impliceert dat samen met alle andere betrokken actoren binnen de instelling gewerkt wordt aan bijkomende nieuwe initiatieven om de intake van nieuwe werknemers te optimaliseren. Vanuit het onderzoeksbeleid zullen volgende initiatieven worden aangestuurd:

- 1) Een onthaalbrochure met informatie rond mogelijkheden van funding, formele ethische vereisten, relevante diensten binnen onderzoeksadministraties/ projectfunding,
- 2) Een informatieve website specifiek voor aankomende en in functie zijnde doctorandi met aandacht voor het inschrijvingsproces, verloop PhD, doctoraatsbegeleiding, doctoraatstraining en informatie betreffende algemene VUB diensten.

De allocatie van onderzoeksruijme aan nieuwe onderzoeksgroepen en het garanderen van een optimale onderzoeksomgeving met de nodige infrastructuur, maakt tevens deel uit van dit onthaalbeleid.

1.2.2. Ondersteuning van junior onderzoekers tijdens het doctoraatstraject:

Doctorandi behoren tot een belangrijke doelgroep binnen de onderzoekersgemeenschap. Het is een groep onderzoekers die sterk is toegenomen over de tijd: anno 2016-2017 waren er meer dan 1600 doctorandi ingeschreven en de laatste jaren worden er jaarlijks om en bij de 200 doctoraten succesvol verdedigd. Daarnaast zijn postdoctorale onderzoekers ook in aantal toegenomen, zij het minder sterk dan doctorandi. In 2016 bedroeg het aantal 289 voltijdse equivalenten. Deze groeiende groep jonge onderzoeker stelt de universiteit wel voor een aantal uitdagingen: op welke manieren kunnen ze optimaal begeleid worden? Hoe bereid je hen voor op zowel academische als niet-academische carrières? Welke opleidingen komen voor hen van pas? Verschillende initiatieven zijn reeds genomen om hieraan tegemoet te komen. Naast een promotor krijgen doctorandi ook feedback van een begeleidingscommissie, welke sinds 1 oktober 2015 verplicht werd ingesteld. De centrale doctoraatsbegeleiding en de Doctoral Schools hebben daarnaast een uitgebreid aanbod aan transferable skills trainingen (communicatievaardigheden, projectmanagement, networking, etc.) die zowel een toegevoegde waarde vormen voor hun doctoraatstraject als nuttig zijn voor hun verdere (niet-)academische carrière. Ook werd, deels in samenwerking met het Career Center, individuele loopbaanbegeleiding mogelijk gemaakt, alsook groepssessies hierin voorzien. Er is echter nog steeds ruimte voor verbetering. Uit cijfers van de HRRF¹ databank

---

¹ Human Resources in Research for Flanders, zie ook: <https://www.ecoom.be/nl/doctoralcareers>

geanalyseerd door ECOOM² blijkt namelijk dat de succesrates voor doctorandi aan de VUB lager zijn dan het Vlaams gemiddelde (ECOOM, 2017). Daarnaast bleek uit een enquête bij doctorandi, ook uitgevoerd door ECOOM in 2013, dat de mentale gezondheid van jonge onderzoekers lager is dan de Vlaamse hoogopgeleide populatie (Levecque et al., 2016). Om de omkadering en opleiding van doctorandi (en postdoctorale onderzoekers) verder te verbeteren, worden een aantal specifieke acties ondernomen.

In het kader van het nieuwe onderzoeksbeleid zullen volgende acties ondernomen worden:

- 1) Het monitoren en verder aanpassen van het PhD proces a.d.h.v. de resultaten uit de jaarlijkse enquête voor doctorandi,
- 2) Het aanmoedigen van verschillende vormen van begeleiding door het verspreiden van “Best Practices”,
- 3) Loopbaanbegeleiding in samenwerking met het Career Center en (een aantal) faculteiten door middel van getuigenissen van uitgestroomde doctoraathouders naar verschillende sectoren om de diversiteit aan carrières aan te tonen, zowel per discipline als discipline-overschrijdend,
- 4) Uitbreiding aanbod trainingen met specifieke aandacht voor noden postdoctorale onderzoekers (grant writing, projectmanagement, leiderschapsvaardigheden, coaching),
- 5) Het uitbouwen van een echte PhD community, met initiatieven zoals het PhD Buddy project.

1.2.3. Uitbouw van een onderzoeksprofessionaliseringstraject:

Een aantal jaar geleden werd binnen de VUB een onderwijsprofessionaliseringstraject opgestart voor nieuw startend ZAP. Met een intensieve tweedaagse en verschillende opvolgingssessies worden hun onderwijsvaardigheden bijgespijkerd. Een professor heeft vandaag echter een veelheid aan rollen: naast die van docent, ook die van onderzoeker, promotor, projectschrijver, manager. Ook in andere rollen dan die van docent is bijkomende training noodzakelijk om de veelheid aan rollen op een gedegen manier uit te voeren. Een onderzoeksprofessionaliseringstraject dient zich dus aan.

Om een traject met een slim aanbod aan noodzakelijke trainingen aan te bieden, zullen de best practices extern onderzocht worden en zal ook intern naar opleidingsexpertise gekeken worden. Aan de hand hiervan zal een feitelijk onderzoeksprofessionaliseringstraject uitgewerkt worden voor VUB ZAP leden en postdoctorale onderzoekers van de verschillende campussen.

Het onderzoeksprofessionaliseringstraject dient minimaal uit volgende modules te bestaan:

- 1) Informatiesessies (mbt Doctoral Schools, Centraal Doctoraatsreglement, FWO-aanvragen, ERC-aanvragen). Dit aanbod is reeds gedeeltelijk beschikbaar,
- 2) Scientific Integrity (wetgeving, auteurschap,...) hetgeen nog volledig dient uitgewerkt te worden en kadert binnen de bredere algemene nadruk die gelegd dient te worden op Scientific Integrity (Ethische Commissies, Regelgeving proefdieren, Dual Use, Nagoya, etc), Data Management, ...

---

² Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring

- 3) Managementvaardigheden & Coaching (zowel individuele begeleiding naar PhDs toe als team-management),
- 4) Overige generieke vaardigheden zoals presentatievaardigheden, science communication,...

Het doel van dit traject is enerzijds het verwerven en aanscherpen van verschillende noodzakelijke competenties voor ZAP en anderzijds het samenbrengen van ZAP om elkaar én de leiding van de universiteit beter te leren kennen en ervaringen uit te wisselen. Hierbij moet ook aandacht uitgaan naar de vormen waarop deze trainingen aangeboden worden.

1.3. Core facilities en infrastructuurplatformen

De zorg voor een optimale onderzoeksomgeving is één van de allerbelangrijkste taken van het onderzoeksbeleid. Dit betekent het kunnen beschikken over state of the art onderzoeksinfrastructuur, bij voorkeur ondergebracht in centrale core facilities. Met core facilities worden interfacultaire/ interuniversitaire infrastructuurplatformen bedoeld. De vorsers moeten namelijk kunnen beschikken over de nodige experimentele uitrusting en rekencapaciteit, over de nodige software en IT-ondersteuning, over literatuur (elektronisch of gedrukt), over data opslagcapaciteit en over toegang tot open repositories om de onderzoeksdata beschikbaar te stellen van de internationale onderzoeksgemeenschap. Een centraal aangestuurd core facility beleid impliceert ook het invoeren van centrale ondersteunende diensten als dienstverlening naar de vorsersgemeenschap toe.

In het kader van het nieuwe onderzoeksbeleid zullen volgende acties ondernomen worden:

- 1) De bestaande infrastructuur die beschikbaar is voor andere vorsers, zal in kaart gebracht worden en de informatie zal online beschikbaar gesteld worden van de ganse VUB onderzoeksgemeenschap,
- 2) Een globaal beleid rond management en financiering van VUB core-facilities zal uitgewerkt worden, inclusief een beleid van cofinanciering door de OZR van bv. de onderhoudscontracten en personeelondersteuning,
- 3) Het aankoop- en abonnementenbeleid (inclusief het prijzenbeleid van lidmaatschappen in het kader van Open Access) en het kwaliteitsbeheer van digitale objecten van de bibliotheek dienst herbekeken en geëvalueerd te worden, met het oog op het verzekeren van de minimale toegang tot literatuur voor zowel vorsers als studenten,
- 4) Het aankoopbeleid voor onderzoeksmateriaal zal; aangestuurd door de Financiële administratie, herbekeken worden,
- 5) Er zal geïnvesteerd worden in een centrale cel voor 'statistiek en methodologie' als centraal ondersteunende dienstverlening voor VUB onderzoekers.

Via de OZR begroting zullen extra middelen voorzien worden voor de cofinanciering van een core facility infrastructuurbeleid en voor de personeelsondersteuning van de centraal ondersteunende cel 'statistiek en methodologie'.

1.4. Een onderzoeksdatamanagement- en open science beleid

In de beleidsperiode 2018-2021 zal prioritair werk gemaakt worden van het uitrollen van een Data Management Beleid. Zowel de opmaak van een datamanagementplan (DMP) voor onderzoeksdata, als de juridisch/ wettelijke omkadering met het oog op privacy en vertrouwelijkheid van de data, zijn elementen die in dit beleid moeten opgenomen worden. Ook het beleid rond het bewaren van de data, het toegangs- en backupbeheer ervan, het continuïteitsbeheer en de archivering ervan, maken er deel van uit.

Het online ter beschikking stellen van onderzoeksdata via een open repository infrastructuur wordt vanaf 2018 verplicht voor diverse extern gefinancierde onderzoeksprojecten. Het op punt stellen van het eigen Open Science beleid sluit hierbij aan. In dit kader moet prioritair werk gemaakt worden van een beleid inzake Open Acces en Open Data.

De invoering van een datamanagementpolitiek mag niet leiden tot een verhoging van de administratieve belasting van de onderzoekers. In dit kader is het essentieel dat enerzijds de ondersteuning en anderzijds de informatieverschaffing wordt geoptimaliseerd via een meer doelgerichte en concrete projectmanagementondersteuning bij de onderzoeksgroepen zelf.

Daarnaast is er nood aan sensibilisering inzake de opportuniteiten die investeringen in Research Data Management (RDM) biedt aan de vorsersgemeenschap. In dit kader dient ook nagedacht worden hoe het creëren, cureren en ontsluiten van datasets mee zichtbaar kan worden gemaakt in onderzoeks dossiers.

In het kader van het nieuwe onderzoeksbeleid worden volgende initiatieven opgestart:

- 1) Er wordt geïnvesteerd in de centrale ondersteuning van onderzoekers die in het kader van hun onderzoek geconfronteerd worden met vraagstukken rond Research Data Management, Open Data of Open Access,
- 2) Er wordt, in samenwerking met interne en externe partners, een gediversifieerd opslagaanbod voor onderzoeksdata georganiseerd, waarbij rekening wordt gehouden met zowel interne als externe mogelijkheden,
- 3) Het Open Accesbeleid wordt uitgerold, waarbij de focus initieel ligt op een bewustmakingscampagne bij de onderzoekers en het voldoen aan de minimale vereisten van de financierende instanties. Hierbij wordt ingezet op maximale samenwerking met de bibliotheek en het optimaliseren van de ontsluiting via PURE,
- 4) Richtlijnen inzake Open Access deponeringsplicht worden uitgewerkt, waarbij het uitgangspunt is dat er van elke publicatie van de VUB een lokaal toegankelijk exemplaar aanwezig is,
- 5) Er wordt een catalogus van dataservices uitgewerkt tbv de onderzoeksgemeenschap,

- 6) De ontsluiting van de wetenschappelijke data van de VUB wordt verbeterd met het oog op maximaal zichtbaar maken van het onderzoek van de VUB.

1.5. [Een ethisch wetenschappelijk kader](#)

Het garanderen van een optimale onderzoeksomgeving betekent dat de nodige ondersteuning en opleiding beschikbaar is voor het uitvoeren van het onderzoek in een ethisch- wetenschappelijk kader. Onderzoekers dienen zich te houden aan de aan hun discipline(s) eigen ethische praktijken en aan de fundamentele ethische beginselen en normen die zijn vastgelegd in (inter)nationale of institutionele ethische codes.

De VUB voerde eerder al in dit kader een charter van de goede onderzoeker in met duidelijke richtlijnen inzake correct wetenschappelijk-ethisch gedrag, evenals een regelgeving inzake inbreuken op wetenschappelijke integriteit.

Nieuwe Europese en Belgische wetgeving noopt de universiteit tot uitbreiding van de formele ethische controles en verplicht de universiteit tot invoering van nieuwe controleorganen en aanpassing van de werking en structuur van bestaande commissies.

De werking van de Ethische Commissie Dierproefgebruik (ECD) en Ethische Commissie Humane Wetenschappen (ECHW) valt onder de verantwoordelijkheid van de Onderzoeksraad. Optimalisering van hun werking, duidelijke bepaling van focus en scope van deze commissies en afstemming met het wettelijk beleid van de Hospitalo-Facultaire Commissie Medische Ethiek (CME) is een prioriteit. De inrichting van een structureel overleg tussen de CME en de ECHW zal voor het goede verloop en duidelijke afspraken noodzakelijk zijn.

De Algemene Verordening Gegevensbescherming zal bij haar inwerkingtreding in mei 2018 een aantal bijkomende verplichtingen opleggen bij de verwerking van persoonsgegevens, zoals het bijhouden van een register en meer uitgebreide rechten voor de persoon van wie de gegevens worden verwerkt. Deze nieuwe verplichtingen zijn hefboomen voor het versneld en prioritair uittekenen van een beleid en procedures inzake ethisch datamanagement en sluit aan bij de bredere context van Europese Open Science Beleid, waaronder open data en open access.

Daarnaast is er nood aan de omkadering van de adviesverlening in het kader van de naleving van het Nagoya Protocol en de Dual Use wetgeving.

Wetenschap en ethiek is een essentieel element van een gezond onderzoeksbeleid. De reflectie over de ethiek van onderzoek, impact op participanten, het milieu of de maatschappij is in de eerste plaats de taak van de onderzoeker zelf. Hiervoor moet voldoende ruimte voor herbronning bestaan binnen de VUB. We moeten inzetten op de sensibilisering van onderzoekers via duidelijke richtlijnen, de organisatie van regelmatige overleg- en discussiemomenten met de VUB gemeenschap en het aanbieden van opleidingen.

Vandaag wordt een ethisch advies gevraagd indien het wettelijke verplicht is (i.e. Medisch en Proefdieren), indien het door bepaalde financieringsloketten (FWO en EU) wordt opgelegd of door wetenschappelijke tijdschriften of

uitgeverijen wordt geëist. In het kader van het uitrollen van het VUB ethisch beleid moet onderzocht worden of de adviesverlening moet uitgebreid worden.

In het kader van het nieuwe onderzoeksbeleid worden volgende initiatieven opgestart:

- 1) Er wordt geïnvesteerd in de centrale ondersteuning en in de vorming en loopbaanbegeleiding van de onderzoekers inzake het bijbrengen van een goede onderzoekscultuur en het belang van wetenschappelijke integriteit.
- 2) In de periode 2018-2022 zullen de bestaande ethische commissies verder uitgebouwd worden en zal een structurele ondersteuning voor de werking ervan voorzien worden.
- 3) Met het oog op de adviesverlening inzake Nagoya, Dual Use en DMP zullen nieuwe ethische commissies en ondersteuning binnen de schoot van de Onderzoeksraad opgericht worden.

Vandaag zijn binnen de VUB begroting geen werkingsmiddelen voorzien voor de verschillende wetenschappelijk-ethische commissies. Hetzelfde geldt voor de financiering van de uitrol van het DMP-beleid. De implementatie van dit extern opgelegde en wettelijk verplichte beleid zal veel bijkomende investering vragen van de universiteiten waarvoor vandaag binnen de OZR begroting geen ruimte is. Voor deze investeringen bestaan vandaag immers geen geormerkte financieringskanalen, waardoor binnen de begroting van de universiteit nieuwe uitgaveposten moeten voorzien worden.

1.6. Onderzoeksmanagement en – financieringskanalen ten dienste van onderzoek(ers)

1.6.1. Kwaliteitszorg en evaluatie van het onderzoek

Een kwalitatief onderzoeksbeleid vereist de noodzakelijke instrumenten voor monitoring en evaluatie. Evaluaties van onderzoeksaanvragen en van beleidsinstrumenten zijn gebaseerd op internationaal erkende methodologieën, criteria, parameters en modellen. Bovendien ontwikkelt het departement Research & Datamanagement in dit verband eigen expertise, zowel in het kader van de interuniversitaire ECOOM-samenwerking, als op autonome wijze. Wat het eerste betreft, gaat de aandacht naar de ontwikkeling van indicatoren, meetinstrumenten en evaluatiemodellen die betrekking hebben op de kwaliteit en impact van artistiek onderzoek. Daarnaast wordt onderzoek verricht naar bibliometrische technieken die geschikt zijn voor analyses van sterk gespecialiseerde entiteiten, zoals individuele onderzoekers, teams en onderzoeksprogramma's.

Vanuit het onderzoeksbeleid zullen in de komende beleidsperiode volgende initiatieven worden aangestuurd:

- 1) Enerzijds zal informatie vanuit beleidsinstrumenten worden ingezet om technieken verder te ontwikkelen en te toetsen, en zal anderzijds worden toegespitst op het concreet inzetten van de nieuwe technieken ter ondersteuning van het beleid.
- 2) Er wordt ook verder ingezet op het ontwerpen van indicatoren (binnen een breder evaluatiemodel) die peilen naar de maatschappelijke, sociale en culturele impact van onderzoek, en dit vanuit het

perspectief dat het onderzoek binnen de verschillende disciplines, meervoudige valorisatietrajecten kan schragen en als dusdanig tot verschillende vormen van impact kan leiden.

1.6.2. [Kwaliteitsbewaking en kwaliteitsondersteuning](#)

Het onderzoeksbeleid van de Vrije Universiteit Brussel is traditioneel sterk gericht op kwaliteitsbewaking en kwaliteitsondersteuning, niet door het onderzoek thematisch te sturen, maar wel door de kwaliteit van haar onderzoekers en onderzoeksteams te bevorderen via verschillende beleidsinstrumenten:

- 1) Bij selecties voor onderzoeksfinanciering op aanvraagbasis staat de wetenschappelijke kwaliteit van het voorgestelde onderzoek centraal, in principe vastgesteld via een screening door externe experts.
- 2) Stimuli voor kwaliteit en externe kwaliteitsbeoordelingen zijn verweven in de selectiecriteria en voorwaarden voor alle beleidsinstrumenten, zoals deze ingevoerd met het nieuwe financieringsmodel voor onderzoek (Strategic Research Programs met verplichte Scientific Advisory Boards die waken over de kwaliteit van het onderzoek, Interdisciplinary Research Programs, Basisfinanciering voor vakgroepen, Persoonsgebonden bonussen, Opvangmandaten).
- 3) Er wordt verwacht dat een positief effect uitgaat van de omkaderende beleidsmatige situering van het financieringsmodel, gericht op een gezond lokaal onderzoeksbeleid en een goede onderzoekscultuur, en anderzijds van de daarop gerichte opleidingsonderdelen in de doctoraatsopleiding.
- 4) Binnen financieringscontext is een systematische monitoring voorzien van onderzoeksprestaties en onderzoeksstrategieën van alle vakgroepen: kwalitatief via gerichte expertenpanels voor substantiële programmafinanciering en via de jaarlijkse screening van Strategische Beleidsfiches Onderzoek van alle vakgroepen; kwantitatief via het jaarlijks overzicht aan onderzoeksprestaties in rekening gebracht voor de Basisfinanciering voor vakgroepen.
- 5) De Onderzoeksraad kan ad hoc een grondige disciplinegewijze onderzoeksevaluatie inrichten indien dit nodig wordt geacht.

Vanuit deze eigen traditie en het daarop afgestemde instrumentarium is er doorlopend aandacht voor nieuwe mogelijkheden die het beleid verder kunnen versterken. Na de vernieuwing van het financieringsmodel voor onderzoek die vorm kreeg in de voorgaande beleidsperiode, zal in deze beleidsperiode bijzondere aandacht gaan naar hoe nieuwe technieken kunnen worden ontwikkeld en ingezet om de aanwezige beleidsinstrumenten nog beter te ondersteunen.

1.6.3. [Aangepaste financieringskanalen voor onderzoek:](#)

Het beleid inzake prijzen en beurzen van de OZR wordt herzien.

De Onderzoeksraad beheert vandaag

- 1) De 6-jaarlijkse prijs R. Van Geen

- 2) De 6-jaarlijkse Prijs I. Vanderschueren voor Doctoraatsonderzoek
- 3) De Prijs Kankeronderzoek

telkens gefinancierd door inkomsten uit Legaten. Daarnaast treedt de OZR op als adviesorgaan bij het goedkeuren van onderzoekstoelen aan de universiteit.

In het kader van het nieuwe onderzoeksbeleid zullen volgende acties ondernomen worden:

- 1) In overleg met het vicerectoraat Innovatie & Valorisatie zal een beleid inzake inzet van nieuwe inkomsten uit legaten bij de (co-)financiering van onderzoek uitgetekend worden. Ook de bestemming van kapitaal van oude, sluimerende portefeuilles zal in het beleid meegenomen worden.

Via deze herziening van het prijzen- en beurzenbeleid, kunnen vrijkomende onderzoeksmiddelen ingezet worden ter ondersteuning van de nieuwe beleidsdoelstellingen.

De Onderzoeksraad heeft in 2011 een programmafinanciering opgezet voor onderzoekszwaartepunten en groeiers. Deze programmafinanciering voorziet niet alleen in middellange termijn ondersteuning van de onderzoeksclusters van de universiteit, maar betekent ook een constante financieringsbron voor het middelmanagement van de onderzoeksgroepen.

In het kader van het nieuwe onderzoeksbeleid zullen volgende acties ondernomen worden:

- 1) In de periode 2018-2019 zal een volgende call voor zwartepunten en groeiers gelanceerd worden, zodat zich nieuwe onderzoeksclusters kunnen vormen.

In dit kader zal het een uitdaging zijn om op langere termijn evenwicht te brengen in het continueren van bestaande zwartepunten en het initiëren van nieuwe groeiers. Ook het voorzien van voldoende financiële zuurstof voor startend onderzoekspotentieel maakt deel uit van deze uitdaging.

DOELSTELLING 2: EEN INTERNATIONALE & INTERDISCIPLINAIRE ONDERZOEKSCULTUUR

Een gezonde onderzoekscultuur vertaalt zich per definitie in internationaal en regionaal ingebed onderzoek met een bij voorkeur sterke interdisciplinaire basis.

De Onderzoeksraad wenst via haar beleid de internationale, interdisciplinaire en excellente onderzoeksomgeving die de VUB is, verder te ontwikkelen. In het vorige beleidsplan lag de klemtoon in bijzonder op het uitbouwen van hefboomen voor deelname aan Europese onderzoeksprogramma's. In het nieuwe beleid zal daarnaast ook ingezet worden op het samenbrengen van onderzoek binnen grote maatschappelijke thema's. Hier brengen we projectvoorstellen en beleidsinitiatieven samen die het onderzoek toekomstbestendig maken. Zowel het consolideren en verder uitbouwen van een speerpuntenbeleid, maar ook het inzetten op interdisciplinair onderzoek omtrent grote maatschappelijke uitdagingen, maken deel uit van dit beleidspunt.

2.1. Versterkte deelname aan Europese onderzoeksprogramma's:

VUB zal blijven inzetten op meer en sterkere deelname aan de verschillende Europese financieringsprogramma's voor onderzoek en innovatie. Het European Liaison Office (ELO) zal nog meer investeren in informatiecampagnes rond Europese onderzoeksfinanciering om een brede instroom aan participerende onderzoeksgroepen te blijven garanderen. Dit blijven we combineren met het proactief benaderen van onderzoeksgroepen om hen in hun Europese ambities te ondersteunen. ELO zal ook inzetten op een betere monitoring van VUB-deelname aan Europese programma's en via systematische analyse van de Evaluation Summary Reports gerichter advies aan kandidaat-aanvragers geven.

Hoewel de VUB het in het Horizon 2020 programma tot nu toe zeer goed doet en we die stijgende lijn willen doortrekken, zal er in de komende beleidsperiode ook veel aandacht besteed worden aan de voorbereiding van de universiteit op het negende kaderprogramma voor onderzoek en innovatie. ELO zal daarom de verschillende opportuniteiten om de EC van input te voorzien identificeren en de relevante VUB-onderzoeksgroepen de kans geven hier materiaal voor aan te leveren. Ook wat administratie en regelgeving betreft zullen we de ontwikkelingen nauwgezet opvolgen en waar nodig met de betrokken VUB-diensten maatregelen treffen.

Sinds 2011 worden door de OZR bonussen toegekend, o.m. gericht op Europese onderzoeksfinanciering. Het bonusbedrag 'EU incentive' is vandaag afhankelijk van de hoedanigheid als coördinator van een consortium of als partner, de grootte en het type van de Europese projectfinanciering. Het verder stimuleren van Europese projectwerving blijft in het nieuwe onderzoeksbeleid een continu aandachtspunt. De middelen die hiervoor vanuit de Onderzoeksraad worden ingezet zullen geëvalueerd worden en in functie daarvan waar nodig herzien worden. Doel is om dit instrument een echte incentive te maken, dat minder ervaren onderzoekers over de streep trekt om op Europese calls in te tekenen en de meer ervaren onderzoekers motiveert om Europese projecten te (blijven) coördineren.

In het kader van het nieuwe onderzoeksbeleid worden volgende initiatieven vooropgesteld:

- 1) De efficiëntie en doelmatigheid van het OZR bonussysteem zal onderzocht worden en aanpassingen zullen in functie hiervan gebeuren,
- 2) De communicatie en disseminatie inzake EU steun vanuit de OZR moet verbeterd worden,
- 3) De administratieve ondersteuning wordt verder uitgebouwd en aangepast aan de gewijzigde noden van de VUB vorsersgemeenschap

2.2. Nieuwe focus op internationale onderzoekssamenwerking:

De huidige ondersteuning van internationale wetenschappelijke samenwerking gebeurt via financiering van en voor jonge onderzoekers, met een specifiek luik gericht op ontwikkelingssamenwerking. De deelprogramma's betreffen PhD-beurzen in het kader van ontwikkelingssamenwerking, doctoraatsprojecten in samenwerking met geprivilegieerde partnerinstellingen, en bench fees voor de VUB-doctorandi in het kader van bilaterale samenwerkingsovereenkomsten aangaande gezamenlijke doctoraatsprojecten.

Bij de uitbouw van het nieuwe beleid zal rekening gehouden worden met de positie van de VUB binnen de internationale context en met de mobiliteitseigenschappen van de vorsers. De VUB werft gemiddeld minder internationaal dan de andere Vlaamse universiteiten, zowel voor ZAP als voor postdoc. Internationale mobiliteit en instroom zijn verrijkend en leiden tot creativiteit en innovatie. Door het internationale netwerk van de VUB verder uit te breiden, verankeren we ook onze positie internationaal en versterken we onze onderzoeksbasis. Daarom zal, in het kader van het nieuwe onderzoeksbeleid, de efficiëntie en doelmatigheid van de via de OZR gefinancierde internationale samenwerkingsverbanden worden geëvalueerd en het OZR beleid zal herzien worden in functie van de resultaten ervan. Er zal tevens onderzocht worden welke nieuwe/ bijkomende acties ondernomen kunnen worden om internationale mobiliteit en netwerking te bevorderen.

In het kader van het nieuwe onderzoeksbeleid zullen volgende acties ondernomen worden:

- 1) In het termijn 2018-2022 zullen de lopende en aflopende samenwerkingen geëvalueerd worden en in functie van de resultaten hiervan zal het beleid van de Onderzoeksraad inzake internationale wetenschappelijke samenwerking herzien worden,
- 2) Er worden nieuwe initiatieven opgestart om de inkomende en uitgaande mobiliteit van de VUB onderzoekers te bevorderen en ondersteunen. In dit licht kunnen ook de initiatieven rond hervorming van het sabbatical leave beleid vermeld worden, evenals het verbreden van de opvangmogelijkheden voor inkomende mobiliteitsbeurzen.

2.3. Interdisciplinaire Onderzoeksprogramma's en -platformen (IRP):

De OZR financiert Interdisciplinaire onderzoeksprogramma's en -platformen (IRP) met het oog op de creatie of succesvolle verderzetting van discipline overstijgende thematische netwerken. Met de IRP-financiering wil de OZR excellente onderzoeksgroepen ondersteunen die gezamenlijk een duurzaam, vernieuwend, interdisciplinair netwerk uitbouwen gericht op maatschappelijke uitdagingen.

Vandaag financiert de universiteit 10 interdisciplinaire onderzoeksprogramma's. De uitbreiding van dit programma naar nieuwe thematische platformen, eventueel in relatie en samenwerking met externe partners, zal onderzocht worden.

In het kader van het nieuwe onderzoeksbeleid zullen volgende acties ondernomen worden:

- 1) Er wordt ruimte gecreëerd binnen de onderzoeksbegroting voor nieuwe interdisciplinaire onderzoeksinitiatieven,
- 2) De maatschappelijke uitdagingen waarbinnen VUB onderzoekers een rol kunnen spelen worden geïdentificeerd en een financieringskader voor thematische onderzoeksplatformen wordt gecreëerd. Vandaag zijn binnen de onderzoeksbegroting hiervoor geen middelen beschikbaar, waardoor binnen de begroting nieuwe uitgaveposten moeten voorzien worden.

DOELSTELLING 3: PARTICIPATIEF & COMMUNITY BASED ONDERZOEK

3.1. Wetenschapscommunicatie als trekker van participatief & community based onderzoek

De VUB wenst als universiteit in Brussel haar kennis beschikbaar te stellen van haar omgeving, maar maakt omgekeerd ook gebruik van de stad als bron van inspiratie en onderzoeksomgeving. Het Expertisecentrum Wetenschapscommunicatie (WECOM) vergroot de impact van het onderzoek aan de VUB door met diverse acties en campagnes het brede publiek in Brussel en Vlaanderen te informeren en/ of actief te engageren bij het onderzoek aan de VUB en wetenschap in het algemeen.

Binnen het brede publiek gaat speciale aandacht naar jongeren.

WECOM streeft ernaar de burger zoveel mogelijk in het wetenschappelijk proces te betrekken. Een éénrichtingscommunicatie op het einde van een onderzoek is in onze huidige informatiemaatschappij onvoldoende om het brede publiek van correcte informatie te voorzien. Zo worden via de Wetenschapswinkel meer dan 400 non-profitorganisaties betrokken bij het onderzoek en onderwijs aan de VUB. Daarnaast ondersteunt WECOM ook onderzoekers wanneer een projectcall een communicatieplan vraagt, alsook wanneer zij een co-creatie of citizen science project oprichten.

WECOM maakt het onderzoek van de VUB een onderdeel van de stad. Aan de hand van de Wetenschapswinkel worden studenten de stad ingestuurd, WECOM creëert ook VUB-pop ups in Brussel door de Science Bar Brussel en Bright Club.

WECOM streeft er naar jongeren warm te maken voor STEM (Science, Technology, Engineering & Mathematics). Er zijn in de loop van de jaren veel workshops en educatieve pakketten gecreëerd in samenwerking met de vorsersgemeenschap van de VUB.

WECOM werkt aan een interne cultuur van wetenschapscommunicatie. Dit houdt in onderzoekers worden gestimuleerd en ondersteund in hun (wetenschaps)communicatieactiviteiten. Zo hebben verschillende WECOM-acties een dubbele werking: communicatie met het brede publiek én opleiding van de onderzoeker.

In het kader van het nieuwe onderzoeksbeleid worden volgende acties gepland:

- 1) De VUB wenst een Community Service Learning programma uit te werken samen met Brusselse non-profitorganisaties, sociale ondernemingen waarbij de VUB Campus Facilities als Living Lab optreden voor de studenten. De Wetenschapscommunicatie (WECOM) is een actieve partner in dit programma,
- 2) Nu de VUB Wetenschapswinkel haar 200ste thesis heeft ingediend is er nood aan reflectie. Daarom heeft WECOM een Erasmus+ project ingediend waarmee zij een impactanalyse wil uitvoeren bij de meer dan 500 organisaties uit Brussel en erbuiten. Het doel van deze analyse is te ontdekken in welke mate de masterthesissen worden gebruikt in de organisaties en wat de Wetenschapswinkel kan doen om de vergaarde kennis verder te valoriseren in de non-profitsector. Met dit project zal een Wetenschapswinkel trainingsprogramma worden uitgewerkt,

- 3) Het onderzoeksbeleid van de VUB wil inzetten op participatief onderzoek en community based research. Om het begeleidend kader hiervoor te voorzien zal centraal informatie en begeleiding voorzien worden over Citizen Science, Living Labs en co-creatie en andere participatie methodes. Daarnaast zal een centraal aanspreekpunt binnen het onderzoeksbeleid aangeduid worden, die de onderzoekers kan bijstaan bij de opstart en het verdere verloop van dergelijke onderzoeksprojecten. Bij participatief onderzoek is het uiteraard belangrijk dat er communicatie wordt gevoerd naar het brede publiek. Er is nood aan een plaats op de VUB website waarop de verschillende onderzoeksprojecten worden uitgelicht en waarop wordt duidelijk gemaakt hoe burgers kunnen participeren.

3.2. Wetenschappelijke Salons & Burgerkabinetten

Informele overlegmomenten, zowel intern met collega's als extern met maatschappelijke, culturele, politieke en sociale partners, zijn een cruciale bron van overleg en inspiratie voor de onderzoekers en voor het universiteitsbeleid.

Door de organisatie van maandelijkse Food For Thoughts overlegmomenten, worden professoren uitgenodigd voor een informele babbel rond themagerichte lunchtafels. Hierdoor wordt gewerkt aan het stimuleren van interne informele netwerken, broodnodige basis voor interdisciplinaire samenwerking.

Via wetenschappelijke salons en burgerkabinetten wordt de focus gelegd op informele externe netwerking.

In het kader van het nieuwe beleid worden volgende initiatieven voorzien:

- 1) Vanaf 2017 wordt tijdens de week van de Ethiek jaarlijks bijzondere aandacht besteed aan ethiek in wetenschap. In december 2017 zal het startschot van dit nieuwe beleid gegeven worden door de organisatie van een tweejaarlijks congres (Assessing Ethics – ASSET) dat telkens diverse aspecten van ethiek zal behandelen,
- 2) De maandelijkse Food for Thoughts overlegmomenten worden verdergezet, met aandacht voor thema's die aansluiten bij de nieuwe beleidsprioriteiten,
- 3) Regelmatig worden voor een beperkt publiek themagerichte wetenschappelijke salons ingericht, waarbij genodigden uit de maatschappelijk, culturele, politieke en wetenschappelijke sector worden samengebracht voor een uitdagende discussie over polariserende topics.

3.3. VUB denktank 'Pointcarré':

Om de maatschappelijke impact van het VUB onderzoek te faciliteren, maar ook om het intern overleg en de multidisciplinaire aanpak te versterken, werd in 2016 de VUB denktank 'POINTCARRE' in het leven geroepen. De grote hoeveelheid aan kennis en inzicht, vandaag aanwezig op de VUB, wordt op die manier gebundeld en

daardoor duidelijker zichtbaar, zodat ze als stem in het maatschappelijk debat kan gelden en als expertise kan gebruikt worden door diverse maatschappelijke actoren.

De denktank 'Pointcarré' heeft vandaag nog een zeer informeel karakter en organisatievorm. In het komende jaar zal werk gemaakt worden van:

- 1) Het verder uitbouwen en uitwerken van de structuur en werking van de denktank, inclusief het communicatiebeleid errond.

DOELSTELLING 4: EEN INCLUSIEVE, OPEN & NETWERKENDE VORSERSGEMEENSCHAP

Het invoeren van een gelijkheidsbeleid betekent essentieel dat transversaal – in alle onderdelen van het onderzoeksbeleid – acties ondernomen worden die gelijkheid en diversiteit als doel hebben. Doorheen de implementatie van alle in dit beleidsplan vermelde doelstellingen, zal de nodige aandacht moeten gaan naar maatregelen in het kader van een gelijkheidsbeleid.

4.1 Gelijkheidsbeleid in het onderzoeksbeleid:

Uit analyses blijkt dat de instroom van het aantal vrouwen in het postdoc en ZAP kader, en in bijzonder in het onderzoeksprofessorenkader van de OZR, onvoldoende hoog is. Daarnaast stellen we vast dat ook de instroom van internationale profielen – in vergelijking met de andere Vlaamse universiteiten – laag is.

De instroom van nieuw vrouwelijk ZAP via internationale mobiliteit (vb. Odysseus) of via internationale projectwerving (vb. ERC) is 0. Van de 13 op het onderzoekskader aangeworven tenure track mandaten, zijn er drie toegekend aan een vrouwelijke kandidaat en werd 1 toegekend aan een buitenlandse kandidaat. Om de diversiteit aan instroom in het OZR kader te verbeteren, zal daarom binnen het nieuwe onderzoeksbeleid een actief genderbeleid opgestart worden bij de aanwerving van ZAP op het OZR kader. Bij de samenstelling van expertenpanels en selectiecommissies zal bijzondere aandacht gaan naar het strikt hanteren van evenwichten.

Ook zal onderzocht worden welke maatregelen kunnen genomen worden om het aantal vrouwelijke P.I.'s dat een OZR zwaartepuntfinanciering ontvangt, te verhogen.

Gelijkheidsbeleid is ruimer dan genderevenwichten. Het onderzoeksbeleid zal in de toekomst ook hier additionele aandacht aan besteden. In dit kader zal onderzocht worden welke bijkomende diversiteit stimulerende maatregelen kunnen genomen worden bij het toekennen van onderzoeksprojecten en -mandaten.

Binnen het onderzoeksbeleid zal getracht worden een beleid uit te bouwen dat zowel gezinsvriendelijk is als stimulerend in het kader van de uitbouw van een internationaal excellentiebeleid. Zo wordt er aandacht besteed aan het definiëren van gezinsvriendelijke mobiliteitscriteria en zullen de vergaderingen van de Onderzoeksraad plaatsvinden op gezinsvriendelijke momenten.

In het kader van het nieuwe onderzoeksbeleid worden volgende nieuwe initiatieven opgestart:

- 1) Het beleid inzake sabbatical leaves zal fundamenteel herzien worden. Vandaag voorziet de OZR jaarlijks in 5 sabbatical leave verblijven voor voltijdse ZAP-leden van de universiteit, met een positieve bias inzake gender en onderwijsbelasting bij de beoordeling van de kandidaten. Er zal onderzocht worden in welke mate het invoeren van een gewijzigd sabbaticalbeleid, met kortere verblijven en gebaseerd op het principe van vijfjaarlijkse ‘trekkingsrechten’ als hefboom kan dienen voor een creativiteit stimulerend en onderzoeksvriendelijk personeelsbeleid,
- 2) De instellingsregelgeving inzake arbeidsrisico’s wordt zodanig uitgerold dat er een evenwicht is tussen onderzoeksmogelijkheid en personeelsveiligheid,
- 3) Bij de aanduiding van peers en bij de samenstelling van selectiecommissies gaat bijzondere aandacht uit naar het bekomen van generevenwichten,
- 4) Er wordt doorlopend aandacht besteed aan mogelijke concrete reglementswijzigingen die gelijke kansen bevorderen, in eerste instantie aangaande de deelname van vrouwen aan het onderzoek en in een latere fase aangaande de verdere uitrol van een gelijkheidsbeleid in onderzoek.

4.2. Samenstelling van de Onderzoeksraad en van de adviesorganen

Bij de jaarlijkse samenstelling van de Onderzoeksraad wordt wat betreft de aanduiding van de leden een expliciete toetsing voorzien van kwaliteitsvereisten en generevenwicht.

De bepalingen inzake generevenwicht binnen de Onderzoeksraad zijn dwingend en worden waar mogelijk uitgebreid naar de adviesorganen betrokken bij de toekenning van middelen.

Er wordt – naast een generevenwicht – ook een evenwichtiger vertegenwoordiging van de onderzoeksdisciplines beoogd bij de samenstelling van het Bureau van de Onderzoeksraad, tevens Evaluatie en Bevorderingscommissie van de Onderzoeksraad.

4.3. Activiteiten in het kader van de Doctoral Schools & Doctoraatsopleiding

De Centrale Doctoraatsbegeleiding en de Doctoral Schools hebben doorlopend aandacht voor generevenwicht en diversiteit in het opleidingsaanbod dat ze inrichten. Zo wordt er jaarlijks een interuniversitair ‘Gender Research Seminar’ ingericht samen met UA en UGent. In 2014-2015 werd ingezet op ‘Resistance to (gender) equality’, terwijl in 2015-2016 ‘Morality and Intimate Life’ central stond. Daarnaast worden ook kleinere lezingen opgezet, zoals ‘Carrying a Feminist Method’ gegeven door Nirmal Puwar (Goldsmith University) en ‘Intercultural communication’ verzorgd door trainer Ann De Ron.

De succesvolle formule van Gender Research Seminars wordt verdergezet. In 2016-2017 behelst het “theorie, concepten en methoden omtrent intersectionaliteit”. Daarnaast worden initiatieven gepland tijdens de genderweek specifiek voor doctorale en postdoctorale onderzoekers, alsook een loopbaanevent die vrouwen met een doctoraat in topfuncties in de schijnwerpers zet.

4.4. Activiteiten in het kader van Wetenschapscommunicatie

Het Expertisecentrum Wetenschapscommunicatie (WECOM) streeft naar diversiteit en genderevenwicht bij toekomstige onderzoekers en studenten. Om dat te bereiken organiseert de cel tal van activiteiten gericht op de kansengroepen meisjes, jongeren met een migratieachtergrond en kansarme jongeren. WECOM werkt hiervoor samen met gespecialiseerde organisaties en organiseert zowel inclusieve projecten (waar de respectievelijke doelgroepen met extra communicatie worden bereikt bv. RoboCup Junior en het Lucht- en Ruimtevaartkamp) als projecten specifiek gericht op kansengroepen (bv. De Hoogvliegers). Bovendien stimuleert WECOM onderzoekers om deel te nemen aan activiteiten van derden gericht op kansengroepen, zoals het Toekomstatelier.